

Ämne: Samhällskunskap 1b

Årskurs: Gymnasiet

Syfte

Syftet med denna prövning är att pröva elevens kunskaper om och förståelse för grundläggande samhällsvetenskapliga begrepp och processer inom områdena individ och samhälle, demokrati och diktatur, svenskt statsskick, välfärdssystem, ekonomins grunder, ekonomisk politik, arbetsmarknad samt mediernas roll. Provet ska också ge eleverna möjlighet att visa sin förmåga att analysera och resonera kring samhällsfrågor samt tillämpa sina kunskaper i både faktabaserade och reflekterande sammanhang.

Centralt innehåll	Betygskriterium E	Betygskriterium C
Demokratiska principer och statsskickets funktion	Eleven kan på ett enkelt sätt redogöra för hur demokratiska principer fungerar i samhället.	Eleven gör relativt välutvecklade resonemang om demokratiska principer och statsskickets funktion.
Välfärdssystemets uppbyggnad och finansiering	Eleven kan på ett enkelt sätt beskriva välfärdssystemets funktion och skatternas roll.	Eleven förklarar utförligt välfärdssystemets funktion och skatternas betydelse.
Ekonomins grunder och politiska styrmedel	Eleven visar grundläggande kunskaper om ekonomiska begrepp och politiska styrmedel.	Eleven visar goda kunskaper och gör utvecklade analyser av ekonomiska begrepp och styrmedel.
Arbetsmarknadens roll och mediernas funktion	Eleven kan ge enkla exempel på arbetsmarknadens funktion och mediernas roll i samhället.	Eleven gör välgrundade resonemang om arbetsmarknadens och mediernas funktion i samhället.

Källa: Gy11, Samhällskunskap 1b, Gymnasiet

Prov

Faktafrågor

Antal poäng: 18

Svara kortfattat på följande frågor:

1. Beskriv vad begreppet demokrati innebär.
2. Ge exempel på två grundläggande rättigheter som garanteras i en demokrati.
3. Vad är Riksdagens huvudsakliga uppgift i Sverige?
4. Vilken roll har regeringen i det svenska statsskicket?
5. Förklara vad välfärdssystemet innebär.
6. Vilken är den största inkomstkällan för staten?
7. Varför betalar medborgare skatt?
8. Vad är Europeiska unionen (EU)?
9. Förklara kort vad BNP mäter.
10. Vad innebär inflation?
11. Vad är ekonomisk politik?
12. Beskriv vad som menas med arbetsmarknad.
13. Vad gör fackföreningar?
14. Vad innebär arbetslöshet?
15. Vilken funktion har media i samhället?
16. Vad är censur?
17. Beskriv vad diktatur innebär.
18. Vad kännetecknar en grundlag?

Ordkollen

Antal poäng: 12

Beskrivning: Förklara med egna ord vad följande begrepp betyder:

1. Demokrati
2. Välfärd
3. Riksdagen
4. Inflation
5. Arbetslöshet
6. Fackförening
7. Skatt
8. Grundlag
9. Europeiska unionen
10. Media
11. Demokratiska val
12. Censur

Resonerande frågor

Antal poäng: 20

Beskrivning: Besvara nedanstående frågor så utförligt du kan. Du kan skriva

dina svar på baksidan.

- Hur påverkar demokratins principer möjligheten för medborgare att delta i samhället? Ge exempel från Sverige.
- Diskutera för- och nackdelar med välfärdssystemet i Sverige, med fokus på skatter och offentliga tjänster.
- På vilket sätt kan ekonomisk politik användas för att minska arbetslöshet? Ge exempel på åtgärder.
- Beskriv mediers roll i att granska makthavare och varför detta är viktigt för demokratin.
- Tänk dig att ett land inför censur mot vissa medier. Vilka konsekvenser kan detta få för samhället och dess invånare? Resonera kring både för- och nackdelar (etiskt dilemma).

Bedömning

Totalt antal poäng: 50

Betyg	Andel rätt	Poäng
E	Minst 30 %	15 poäng
D	45 %	22 poäng
C	60 %	30 poäng
B	75 %	37 poäng
A	Minst 90 %	45 poäng

Faktafrågorna och ordkollen är värda sammanlagt 30 poäng medan de resonerande frågorna är värda 20 poäng. De resonerande frågorna bedöms utifrån innehåll, relevans och förmåga att resonera.

Tidsuppskattning: Ca 4 timmar (240 minuter).

Tags: [Prov](#)